EMEKLİLİK VEFAT VE HİZMET BORÇLANMASI İŞLEMLERİ

I. PERSONELİN TABİ OLDUKLARI EMEKLİLİK KANUNLARI

Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü, Sosyal Sigortalar Kurumu ve BAĞ-KUR gibi üç ayrı sosyal güvenlik kurumu mevcut iken 16/05/2006 tarihli ve 5502 sayılı Kanunla Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı kurulmuş ve üç ayrı kurum tarafından yürütülen sosyal güvenlik sistemi tek çatı altında birleştirilmiştir. Bu düzenlemenin devamı olarak, bazı maddeleri 30/04/2008 tarihinde, bazı maddeleri 2008 yılı Ekim ayı başında (Özel sektör için 01/10/2008, kamu sektörü için 15/10/2008) yürürlüğe giren 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunla 5434 , 506 ve 1479 sayılı kanunların emeklilik işlemleri ile ilgili hükümleri yürürlükten kaldırılmış Emekli Sandığı, BAĞ-KUR ve SSK iştirakçilerinin emeklilik işlemleri 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre yürütülmeye başlanmıştır. 5434 sayılı Kanunun hükümlerine tabi olanlar 5510 sayılı Kanun her ne kadar 5434, 506 ve 1479 sayılı kanunların emeklilik işlemleri ile ilgili maddelerini yürürlükten kaldırılmış ise de, 15.10.2008 tarihinden önce Emekli Sandığı iştirakçisi iken 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanlar ile 15.10.2008 tarihinden önce Emekli Sandığı iştirakçisi olmuş ancak bu Kanunun yayımı tarihinde iştirakçi olmayan ve 5510 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihten sonra aynı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre tekrar sigortalı olanlar ile emekli, dul ve yetim maaşı alanlar 5434 sayılı Kanunun hükümlerine göre (5510 geçici 4. Md.), 01.10.2008 tarihinden önce göreve başlamış SSK iştirakçilerinin emeklilik işlemlerinin 506 sayılı Kanun hükümlerine göre (5510 geçici 6. Md.), yürütüleceğini geçici maddelerle sağlamıştır. 5510 sayılı Kanun hükümlerine tabi olanlar Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayında ilk defa göreve başlamış olanlar, emeklilik işlemleri bakımından bütünüyle 5510 sayılı Kanun hükümlerine tabidirler. İlgililerin emeklilik işlemlerinde tabi oldukları Sosyal Güvenlik Kanunu bakımından bundan böyle15.10.2008 tarihinden önce Emekli Sandığına tabi göreve girenler için 5434 sayılı Kanuna tabi olanlar, 15.10.2008 tarihinden sonra ilk defa devlet memuru olarak (5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine) göre başlamış olanlar için 5510 sayılı Kanuna tabi olanlar ifadesi kullanılacaktır.

II. 5510 SAYILI KANUNA GÖRE SİGORTALI SAYILANLAR

5510 sayılı Kanun kapsamına girenler kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından;

1. Hizmet akdiyle bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar 5510 Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında (4/a sigortalıları) - (Eski SSK'lılar), 2. Köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ve tarımsal faaliyette bulunanlar aynı maddenin ve aynı fıkranın (b) bendi kapsamında (4/b sigortalıları) - (Eski BAĞ-KUR'lular), 3. Kamu idarelerinde kadrolu olarak çalışanlar ile 657 sayılı Kanunun 86

ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar aynı maddenin ve aynı fıkranın (c) bendi kapsamında (4/c sigortalıları) - (Eski Emekli Sandığı İştirakçileri), sigortalı sayılmaktadır. 657 sayılı Kanunun 4. maddesinin B bendi kapsamında sözleşmeli statüde çalıştırılan personel ise 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaktadır.

III. EMEKLİLİK İŞLEMLERİ

A. Emekliliğe Tabi Hizmet Süreleri

Yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre emeklilik hizmet süreleri hesap edilirken; SGK’ya (Emekli Sandığına) kesenek yatırılmak suretiyle geçirilen süreler, Açıktan tayin edilen vekillerin vekalette geçen hizmet süreleri (5434/ 15-f), Sigorta veya BAĞ-KUR’a tabi olarak prim ödemek suretiyle geçirilen süreler ile 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) bentlerine tabi olarak geçen süreler, Borçlanılmış olmak şartıyla askerlik, fahri hizmet, yurtdışı hizmeti, yevmiyeli hizmet, mülhak vakıf hizmeti ...vb.   borçlanılan hizmet süreleri, Kesenekleri süresi içinde yatırılmış olmak kaydıyla aylıksız izinli geçirilen süreler, dikkate alınır. Ancak, görevden uzaklaştırılan, görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan, kanunları gereğince tam veya eksik aylığa müstahak bulunanların emeklilik keseneğine esas aylık ücretlerinin yarısı, kanunlarına göre bu müddetler için sonradan görevlerine iade edilerek tam aylığa hak kazananların ise emeklilik keseneğine esas aylık ve ücretlerinin tamamı, emeklilik keseneğine esas tutulacak hizmetten sayılır. (5434/ 15-g) (5510 45,Md.) Ayrıca, aybaşlarından sonra görevden ayrılanlar için, ayrıldıkları ayın tamamı fiili hizmet müddeti sayılır (5434/ 31) ve emeklilik muamelelerinde fiili hizmet zamları da fiili hizmet olarak dikkate alınır, bu zamların toplamı ise 8 yılı geçemez. (Örneğin; yedek subaylıkta geçen hizmet süreleri ile emniyet ve polis mesleğinde geçirilen her yıl için ilave edilen 3 aylık süreler gibi, 5434/33) 5510 sayılı Kanuna tabi olanlar için Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ve Emniyet Teşkilatında çalışan polisler için fiili hizmet süresi 8 yılı, diğerleri için 5 yılı

geçmemek üzere hizmetlerine eklenir ve bu sürelerin, üç yılı geçmemek üzere yarısı yaş haddinden indirilir. (5510 40.Md)

B. Emeklilik Şekilleri

5434 ve 5510 sayılı Kanunlar ile belirlenen emeklilik halleri genel olarak; İstekle emeklilik, Yaş haddinden emeklilik, Re’sen emeklilik, Malulen emeklilik, olmak üzere 4 ana grupta toplanmaktadır. Konu ile ilgili açıklamalar ise aşağıda belirtilmiştir.

1. İstekle Emeklilik 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranlar 5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin (b) fıkrası

gereğince emekliliğe hak kazanırlar. 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun emeklilik hizmet ve yaş sürelerinin belirlenmesi ile ilgili olan bazı maddeleri 08.09.1999 tarih ve 23810 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile değiştirilmiş, ancak bilahare söz konusu kanunla değiştirilen madde veya madde fıkralarından bazıları, Anayasa Mahkemesinin 23.11.2001 tarih ve 24592 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan (gerekçeli) kararı ile iptal edilmiştir. 4447 sayılı Kanunun iptal edilmeyen 5. maddesinin (a) bendine göre; a) (08.09.1999 tarihi itibariyle) emeklilik hizmet surelerinin dolmasına 2 yıldan az kalan kadın ise 38, erkek ise 43 yaşını, Daha sonra, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun söz konusu kararla iptal edilen hükümleri; 01.06.2002 tarih ve 24772 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4759 sayılı kanunun 5 ve 6 ncı maddeleri ile (aşağıda belirtildiği şekilde) yeniden düzenlenmiştir. Buna göre; 23.05.2002 tarihi itibariyle ise; b) Emeklilik hizmet sürelerini dolduranlar ile doldurmaya 2 tam yıl veya daha az kalan iştirakçilerden kadın ise 40, erkek ise 44 yaşını, c) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 2 tam yıldan fazla, 3 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 41, 2 tam yıldan fazla 3 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 45 yaşını, d) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 3 tam yıldan fazla 4 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 42, 3 yıl 6 aydan fazla 5 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 46 yaşını, e) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 4 tam yıldan fazla 5 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 43, 5 yıldan fazla 6 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 47 yaşını,

f) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 5 tam yıldan fazla, 6 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 44, 6 yıl 6 aydan fazla 8 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 48 yaşını, g) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 6 tam yıldan fazla 7 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 45, 8 yıldan fazla 9 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 49 yaşını, h) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 7 tam yıldan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 46, 9 yıl 6 aydan fazla 11 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 50 yaşını, i) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 8 tam yıldan fazla 9 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 47, 11 yıldan fazla 12 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 51 yaşını, j) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 9 tam yıldan fazla 10 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 48, 12 yıl 6 aydan fazla 14 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 52 yaşını, k) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 10 tam yıldan fazla 11 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 49, 14 yıldan fazla 15 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 53 yaşını, l) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 11 tam yıldan fazla, 12 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 50, 15 yıl 6 aydan fazla 17 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 54 yaşını, m) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 12 tam yıldan fazla 13 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 51, 17 yıldan fazla 18 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 55 yaşını, n) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 13 tam yıldan fazla 14 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 52, 18 yıl 6 aydan fazla 20 tam yıl veya daha az

kalan erkek iştirakçiler 56 yaşını, o) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 14 tam yıldan fazla 15 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 53, 20 yıldan fazla 21 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 57 yaşını, p) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 15 tam yıldan fazla 16 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 54, 21 yıl 6 aydan fazla 22 tam yıl kalan erkek iştirakçiler 58 yaşını, r) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 16 tam yıldan fazla 17 tam yıl kalan kadın iştirakçiler 55 yaşını, Doldurmaları ve kadın iştirakçinin 20, erkek iştirakçinin 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır. Ayrıca 5510 sayılı kanunla emeklilikte yaş hadleri aşağıdaki şekilde yeniden belirlenmiştir. 30.04.2008 tarihinden sonra ilk defa sigortalı sayılanlara kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 9000 (4/a kapsamındaki sigortalılar için 7000) gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır.

5

Bu yaş şartı, 1) 1/1/2036 ilâ 31/12/2037 tarihleri arasında kadın için 59, erkek için 61 2) 1/1/2038 ilâ 31/12/2039 tarihleri arasında kadın için 60, erkek için 62 3) 1/1/2040 ilâ 31/12/2041 tarihleri arasında kadın için 61, erkek için 63 4) 1/1/2042 ilâ 31/12/2043 tarihleri arasında kadın için 62, erkek için 64 5) 1/1/2044 ilâ 31/12/2045 tarihleri arasında kadın için 63, erkek için 65 6) 1/1/2046 ilâ 31/12/2047 tarihleri arasında kadın için 64, erkek için 65 7) 1/1/2048 tarihinden itibaren ise kadın ve erkek için 65 olarak uygulanacaktır. Ancak yaş hadlerinin uygulanmasında prim gün sayısı şartının doldurulduğu tarihte geçerli olan yaş hadleri esas alınır. Yukarıda belirtilen yaş hadlerine, 65 yaşını geçmemek üzere üç yıl eklenmek ve adlarına en az 5.400 (15 yıl) gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla da yaşlılık aylığından yararlanabilirler. Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce malul sayılmayı gerektirecek derecede hastalığı veya özrü bulunan sigortalılara, en az on beş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3960 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır. Yetkili sağlık kurumlarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin Sosyal Güvenlik Kurumu sağlık kurullarınca incelenmesi sonucu çalışma gücündeki kayıp oranının; % 50 ilâ % 59 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar en az 16 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4.320 gün, % 40 ilâ % 49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar en az 18 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4.680 gün, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla yaş şartları aranmaksızın yaşlılık aylığına hak kazanırlar. 55 yaşını dolduran ve erken yaşlanmış olduğu tespit edilen sigortalılar da, yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık aylığından yararlanırlar. 4/a sigortalıları için yukarıda geçen; 5400 günlük süre 30.04.2008 tarihi ile 31.12.2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 4600 gün olarak, 01.01.1999 tarihinden itibaren sigortalı sayılanlar için ise her takvim yılı başında 4600 güne 100 gün eklenmek suretiyle 5400 günü geçmemek üzere, 3960 günlük süre, ilk defa 15.10.2008 tarih ile 31.12.2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 3700 gün olarak, 01.01.2009 tarihinden itibaren sigortalı sayılanlar

için ise her takvim yılı başında 3700 güne 100 gün eklenmek suretiyle 3960 günü geçmemek üzere, 4320 günlük süre, ilk defa 15.10.2008 tarih ile 31.12.2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 3700 gün olarak, 01.01.2009 tarihinden itibaren sigortalı sayılanlar için ise her takvim yılı başına 3700 güne 100 gün eklenmek suretiyle 4320 günü geçmemek üzere,

6

4680 günlük süre, ilk defa 15.10.2008 tarih ile 31.12.2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 4100 gün olarak, 01.01.2009 tarihinden itibaren sigortalı sayılanlar için ise her takvim yılı başına 4100 güne 100 gün eklenmek suretiyle 4680 günü geçmemek üzere, uygulanır. Emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan kadın sigortalılardan başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul çocuğu bulunanların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra geçen prim ödeme gün sayılarının dörtte biri, prim ödeme gün sayıları toplamına eklenir ve eklenen bu süreler emeklilik yaş hadlerinden de indirilir. Yaşlılık aylığından yararlanabilmek için, 4/a sigortalıların çalıştığı işten ayrıldıktan, 4/c sigortalıların ise istekleri üzerine yetkili makamdan emekliye sevk onayı alındıktan sonra ilişiklerinin kesilmesi şarttır. 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesi gereğince yaş haddinden emekliye ayrılanlara 5400 gün (15 yıl) prim ödeme gün sayısı olması halinde yaşlılık aylığı bağlanır. İstifa veya görevine son verilme şekillerinden biri sebebiyle açıkta olan ve hizmet süreleri 25 yılını dolduran iştirakçilerden; kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını veya (4759 sayılı Kanunun 5. maddesindeki kademeli geçişte belirtilen yaş hadlerini ve hizmet sürelerini) doldurduklarında istekleri üzerine, 5434 sayılı Kanunun 39. maddesinin (ç) fıkrasınca emekliye sevk edilirler. 5434 sayılı Kanunun 88. maddesi gereğince emekli kesenekleri geri verilmemiş ve açıkta olanlar, 15 hizmet yılını ve 61 yaşını doldurduklarında istekleri üzerine aynı kanunun 39. maddesinin (d) fıkrası gereğince emekliye sevk edilirler. Not: Personelin, 5434 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin (c) ve (d) fıkraları gereğince emekliye sevk edilmesi durumunda kendilerine emekli aylığı bağlanabilmesi için, 15 fiili hizmet yılını doldurmuş olmaları gerekmektedir (5434/39-k fıkrası).

2. Yaş Haddinden Emeklilik 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesi gereğince iştirakçilerin vazifeleriyle ilgilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi genel olarak 65 yaşını doldurdukları tarihtir. Hizmet süresine bakılmaksızın 65 yaşını dolduran iştirakçiler yaş haddinden 5434 sayılı Kanunun 39. maddesinin (c) fıkrası gereğince emekliye sevk edilirler.

3. Re’sen Emeklilik 5434 sayılı Kanuna tabi olup ahlak ve yetersizlik sebeplerinden dolayı emekliye sevk edilecekler aynı Kanunun 39. maddesinin (f) fıkrası gereğince re’sen emekliye sevk edilirler. Ancak, bu şekilde emekliye sevk edilenlere maaş bağlanabilmesi için; 25 fiili hizmet yılının tamamlanmış olması gerekmektedir. Aksi takdirde kendilerine toptan ödeme yapılır. (5434/82-b) 4/c kapsamında olanlardan ahlâk ve yetersizlik sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine re’sen emekliye sevk

edilenlere, yaşlılık aylığı bağlanması için gereken yaş

7

ve prim ödeme gün sayısını tamamlamaları halinde yaşlılık aylığı bağlanır. (5510 S.K. 44.Md.)

4. Malulen Emeklilik Malullük: Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık kurumlarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin Sosyal güvenlik Kurumu sağlık kurulunca incelenmesi sonucu, 4/a kapsamındaki sigortalılar için çalışma gücünün veya iş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünün en az % 60'ını, 4/c kapsamındaki sigortalılar için çalışma gücünün en az % 60'ını veya vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybettiği tespit edilenler ile personel kanunlarına göre kullanmış oldukları raporlar neticesinde (657 sayılı Kanunun 105. maddesine göre) sıhhi izin sürelerini dolduran sigortalılar malul sayılır. Görevde iken malulen emekliye ayrılmak isteyen personelin; sağlık durumunu veya görev yapıp yapamayacağını belirtir şekilde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık kurumlarından alacağı Sağlık Kurulu Raporu, Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca incelenir ve ilgilinin malullüğüne karar verildiği takdirde 5510 sayılı Kanunun 25. maddesine göre malulen emekliye sevk edilir. Ancak, bu şekilde emekliye ayrılanlara malullük aylığı bağlanabilmesi için; sigortalının, Kanuna göre malul sayılması ve en az on yıldan beri sigortalı bulunup toplam olarak 1800 gün veya başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul olan sigortalılar için ise sigortalılık süresi aranmaksızın 1800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması gerekmektedir (5510 S.K.26.Md)

a. Sıhhi İzin Süresi Sıhhi izin süresi Devlet Memurları Kanununun 105. maddesine göre belirlenmiştir.

b. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 maddesi (Değişik: 13/2/20116111/107 md.) "Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde on sekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise on iki aya kadar izin verilir. Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır. Bu maddede yazılı azamî süreler kadar izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştiğine dair raporu (yurt dışındaki memurlar için mahallî usule göre verilecek raporu) ibraz etmesi zorunludur. İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, birinci fıkrada belirtilen süreler kadar uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanır.

c. Sıhhi İzin Süresini Dolduranların Durumu 5434 sayılı Kanunun ek- 22 inci maddesi "Sıhhi izin sürelerini dolduranlardan bu süreleri doldurdukları tarihleri takip eden

aybaşından itibaren her ne sebeple olursa olsun kurumlarınca görevleri ile ilgileri kesilmeyerek aylıkları ödenenlerin, bu suretle

8

geçen hizmet süreleri fiili hizmet müddeti sayılmaz ve bu süreler için kesenek ve karşılık alınmış ise geri verilir. Şu kadar ki, bağlanan aylıklar; görevlerinden ayrılarak görev aylıklarının kesildiği tarihi takip eden ay başına kadar ödenmez." Hükümlerini taşıdığından bu madde kapsamına giren memurların konuyla ilgili raporları sıhhi izin süresinin uzatılması ve sıhhi izin süresinin dolup dolmadığının tespitini (657/105 Md.) yapmak amacıyla ilgililerin tüm sağlık raporları önce Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca incelenir ve söz konusu madde kapsamına girdiğine karar verilenler 5510 Sayılı Kanunun 25 inci maddesi de dikkate alınarak emekliye sevk edilirler.

ç. Vazife Malullüğü Malullük, çalışanların vazifelerini yaptıkları sırada veya vazifeleri dışında idarelerince görevlendirildikleri herhangi bir kamu idaresine ait başka işleri yaparken bu işlerden veya kurumlarının menfaatini korumak maksadıyla bir iş yaparken ya da idarelerince sağlanan bir taşıtla işe gelişi ve işten dönüşü sırasında veya iş yerinde herhangi bir nedenden dolayı meydana gelen kazadan doğmuş olursa, buna vazife malullüğü ve bunlara uğrayanlara da vazife malulü denir. Malullüğün, keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanmaktan, kanun, tüzük ve emir dışında hareket etmiş olmaktan, yasak fiilleri yapmaktan, intihara teşebbüsten, her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlama veya zarar verme amacından meydana gelmesi hâlinde, vazife malullüğü hükümleri uygulanmaksızın malullük hükümlerine göre işlem yapılır. Kamu idareleri, vazife malullüğüne sebep olan olayları; o yer yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatlarına göre yetkili mercilere derhâl; en geç on beş iş günü içinde de Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlüdürler. Kuruma bildirim, aynı süre içinde sigortalılar veya hak sahiplerince de yapılabilir. Vazife malullüğüne sebep olan olaydan kamu idarelerinin yetkili mercilerinin haberdar edilmemiş olması hâli dışında ilgililerin bildirimi, kamu idarelerinin bildirim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Kuruma bildirim süresi; vazife malullüğüne sebep olan olayın meydana geldiği tarihten, hastalıklarının sebep ve mahiyetleri dolayısıyla haklarında vazife malullüğü hükümleri uygulanacaklar için, hastalıklarının tedavisinin imkânsız olduğuna dair düzenlenen kati raporun onay tarihinden, esirlik ve gaiplik hâllerinde ise, bu hâllerin sona erdiği tarihten başlar. Süresi içinde bildirimde bulunulan vazife malullüğü aylıkları, sigortalının ölüm ya da maluliyeti sebebiyle göreviyle ilişiğinin kesildiği tarihi takip eden aybaşından itibaren bağlanır. Vazife malullüğü süresi içinde bildirilmeyen sigortalılara; kamu idareleri ya da sigortalılar veya hak sahiplerince sonradan yapılacak bildirim üzerine, vazife malullüklerinin belgelenmesi ve müstahak olmaları şartıyla, Kanunun zamanaşımı hükümleri dikkate alınmak suretiyle vazife malullüğü aylığı bağlanır veya bağlanmış olan aylıklar düzeltilir. Bu durumda, sigortalı veya hak sahiplerine bağlanacak aylık ya da aylık farklarının, vazife malullüğünün bildirildiği tarihe kadar olan toplam tutarı ilgili

kamu idaresine ödettirilir. Kuruma bildirilen hususların gerçeğe uymadığı ve olayın vazife malullüğü kapsamında olmadığının anlaşılması hâlinde, Kurumca bu olay için yersiz olarak

yapılmış ödemeler, ödemenin yapıldığı tarihten itibaren gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlardan, ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

d. Sakatlık Sebebiyle Emeklilik Göreve girişlerinde, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak alınmış ve raporda sakatlık oranı en az % 40 olanlardan fiili hizmeti 15 yıl olanların istekleri üzerine 21.04.2005 tarih ve 5335 sayılı Kanunun 3. maddesinin (a) bendi ile değişik 5434 Sayılı Kanunun 39. maddesinin (j) fıkrası   gereğince emekliye ayrılabilirler. Ayrıca, (22.09.1983 tarih ve 2889 sayılı Kanunla eklenen) 5434 sayılı Kanunun Ek Geçici 22 nci maddesi; “Sakat olup, sakatlarla ilgili mevzuattan yararlanmaksızın ve 25.08.1971 tarihli ve 1475 sayılı İş kanunun 25 inci maddesine göre tescili yapılmaksızın T.C. Emekli Sandığına tabi görevlere giren ve bedensel ve zihinsel yeteneklerindeki eksiklik nedeniyle çalışma güçlerini en az % 40 oranında yitirdiği sağlık kurulu raporu ile belgelenenlerden 15 yıl ve daha fazla fiili hizmeti olanlar da 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 39 uncu maddesine, 13.11.1981 tarih ve 2559 sayılı Kanunun 3. maddesi ile eklenen (j) fıkrası hükmünden yararlanırlar” hükmüne amir bulunmaktadır. Ancak, sakatların devlet memurluğuna alınmaları hakkındaki 657 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi ile bu maddeye istinaden hazırlanan ve sakatların devlet memurluğuna alınma şartları ile hangi işlerde çalıştırılacaklarını belirten yönetmelik; 27.07.1983 gün ve 18117 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdiğinden 27.07.1983 tarihinden sonra bu madde hükümlerine göre ataması yapılmayanların 5434 sayılı Kanunun Ek Geçici 22 nci maddesi hükümlerinden faydalanmaları mümkün olamamaktadır. (Örnek; Aydın İli Yenipazar İlçesi Çarşı Camii Müezzin Kayyımı Yılmaz Saygılı (1985.3548) hakkındaki Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü’nün 30.07.2001 tarih ve Ems.0.10.08.01./46.254.022 sayılı yazısı) 5510 sayılı Kanunla “Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak çalışmaya başlamış olup, çalışmaya başlamadan önce ilgili mevzuatına göre alınmış ve en az % 40 oranında özürlü olduklarını gösterir sağlık kurulu raporu bulunanlar ile en az % 40 oranında doğuştan özürlü olduklarını belgeleyenlerden aylık talep tarihinde bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlara; en az 15 yıl (5400 gün) uzun vadeli sigorta kolları primi bildirilmiş ya da emekli keseneği ödenmiş olması kaydıyla, istekleri halinde bu madde hükümleri esas alınarak yaşlılık aylığı bağlanır.. (5510 geçici 4. Md.)

e. 5434 Sayılı Kanuna Tabi Olup 5510 Sayılı Kanunun Geçici 4. Maddesi Uyarınca Özürlülük Oranına Göre Yaşlılık Aylığı Bağlanması Çalışmaya başladıktan sonra, Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu,

Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının; a) % 50 ilâ % 59 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 5760 gün, (16 yıl) b) % 40 ilâ % 49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 6480 gün, (18 yıl) uzun vadeli sigorta kolları primi bildirilmiş olması kaydıyla, haklarında bu fıkra hükümleri uygulanır.

10

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kamu idarelerinde hizmet akdi ile veya sözleşmeli olarak çalışanlardan; ilgili kanunları gereği 5434 sayılı Kanun ile ilgilendirilenler aynı statüde çalışmaya devam ettikleri sürece, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında bu madde hükümleri uygulanır". hükmü getirilmiştir. (5510 Geçici 4. Mad.6.bend)

IV. EMEKLİLİK KONULARI İLE İLGİLİ DİĞER BAZI MEVZUAT HÜKÜMLERİ

A. Fiili Hizmet Zammı

5434 sayılı Kanuna tabi olanlar: 5434 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen vazifelerde görev yapanların fiili hizmet sürelerine yine aynı maddede belirtilen miktar kadar eklenen süredir, bu süre 8 yılı geçemez. Kendilerine zam yapılanların bu maddede belirtilen yaş hadlerinden, hizmetlerine eklenen fiili hizmet süresi zammı kadar indirim yapılır. 5510 sayılı Kanuna Tabi olanlar: 5510 sayılı Kanunun 40 maddesinde belirtilen iş yerlerinde ve işlerde çalışan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) kapsamında çalışan sigortalıların yine aynı maddede belirtilen gün sayıları kadar sigorta müddetlerine fiili hizmet süresi zammı eklenir. Ancak eklenen fiili hizmet süresi zammı Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet ve Polis Mesleğinde çalışan sigortalılar için 8 yılı diğer sigortalılar için 5 yılı geçemez. Eklenen bu sürelerin 3 yılı geçmemek üzere yarısı emeklilik yaş hadlerinden indirilir.

B. Ek Göstergeden Yararlanma

5434 sayılı Kanuna tabi olanlardan ek göstergeli veya daha yüksek ek göstergeli bir göreve atananlara; atandıkları görevin ek göstergesi üzerinden emekli aylığı, malullük aylığı bağlanması ve emekli ikramiyesi ödenebilmesi veya toptan ödeme yapılabilmesi için, atandıkları görevin ek göstergesi üzerinden, bu göreve başladıkları tarihten itibaren en az altı ay süreyle emekli keseneği ve kurum karşılığı ödenmiş olması şarttır. Altı ay kesenek ve karşılık ödenmemiş olanlara bu göreve atanmadan önce emekli keseneğine esas alınan ek gösterge rakamı üzerinden işlem yapılır. Her türlü müşavirlik görevlerine atananlar hariç; Bakanlar Kurulu Kararı veya müşterek kararla atananlar, ilgili mevzuatı uyarınca mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlilik sınavı sonunda atanılan görevlerde bulunanlar, Emniyet Hizmetleri Sınıfına dahil olanlar, 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 357 sayılı Askeri Hakimler

Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa tabi olanlar ile yaş haddi, vazife malullüğü veya ölüm nedeniyle altı aylık süreyi tamamlayamayanlar hakkında yapılacak emeklilik işlemlerinde yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz. (5434 Ek 73)

C. Makam, Temsil ve Görev Tazminatından Yararlanma

Makam tazminatı ile yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde toplam 2 yıl bulunduktan sonra emekliye ayrılanlara makam veya yüksek hakimlik ve temsil veya görev tazminatları bulundukları en üst görevleri esas alınarak ödenir.

Ancak bu tazminatların ölenlerin dul ve yetimlerine ödenmesinde iki yıl görev şartı aranmaz. (5434 Ek 68)

Ç. Emekli Maaş ve İkramiye Hesaplamalarında Yıl Durumu

İkramiye hesaplamalarında; hizmet yapılan tam yıllar, emekli maaşı hesaplamalarında ise, tam yıllar alındığı gibi arta kalan aylar da (1/12, 4/12, 7/12 gibi) hesaba dahil edilir ve verilecek emekli ikramiyesinin hesabında 30 fiili hizmet yılından fazla süreler dikkate alınmaz. (5434/41 ve Ek-20 nci Md.) Ayrıca, makam tazminatı ve temsil tazminatı göstergesi, emekli maaşlarının hesaplanmasında hesaba dahil edildiği halde, ikramiye hesaplamalarında dikkate alınmaz.

D. Emekli İkramiyesinin Dul ve Yetimlere Ödenmesi

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmadan veyahut toptan ödeme yapılmadan ölen iştirakçiler için yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanan dul ve yetimlere, bu Kanunun 68 inci maddesinde gösterilen hisseleriyle orantılı olarak ödenir. (5434 S.K.89.Md) Tahakkuk ettirilmiş veya ettirilecek emekli ikramiyesini almadan vefat edenlerin emekli ikramiyesi dul ve yetimlerine, aylığa müstahak dul ve yetim bırakmadan ölen iştirakçilerin ikramiyeleri ise kanuni mirasçılarına ödenir. Ayrıca emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılmaları durumunda ise, yalnızca sonradan geçen hizmetlerine karşılık emekli ikramiyesi ödenir. (5434 S.K.89.Md)

E. Emekli Olduktan Sonra Yapılacak Artışların Emekli İkramiyesine Yansıması

5434 sayılı Kanuna tabi olanlardan kanunlarla belirlenen bekleme süreleri sonunda kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenler ve vazife malullüğü hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananlara; bu Kanuna göre aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde emekli ikramiyesinin hesaplanmasına esas alınan katsayılarda meydana gelecek artış nedeniyle oluşacak ikramiye farkları ile ilk malî yılın birinci ayında katsayılar dışındaki diğer unsurlarda meydana gelecek artışa, bu tarihte

yürürlükte olan katsayılar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiye farkları, emekli ikramiyesi ile ilgili hükümlere göre ayrıca ödenir. Ancak, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarda artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarda altı ay içinde yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları da bunlara ayrıca ödenir. (5434 S.K.89.Md)

F. Toptan Ödeme ve Kesenek İadesi

Yaş haddinden emekliye ayrılanlar ile 61 yaşını doldurarak emekliye ayrılmalarını isteyenlerden ve gaipliklerine hükmolunan iştirakçilerden; fiili hizmet müddetleri 15 yıldan az olanlar ile haklarında adi malullük hükümleri tatbik edilenlerden hizmet süresi 10 yıldan az olanlara toptan ödeme yapılmaktadır. (5434/ 82)

G. Bağlanan Emekli Aylıklarının Kesilmesi

Türk vatandaşlığından çıkarılan veya Türk vatandaşlığını bırakanların, yabancı memleket uyruğuna girenlerin, evlenen; dul eşlerin, ana ve kız ile erkek çocuklarının, muhtaç durumdan çıkan ana ve babanın, öğrenimlerini bitiren veya öğrenimleri için tanınan yaş sınırını geçiren çocukların aylıkları bu durumlarının kati olarak belirtildiği tarihleri takip eden ay başından itibaren kesilir. Bunların, bu kanun uyarınca yeniden aylığa müstahak olmaları şartıyla tekrar aylıkları bağlanır. (5434/ 92 ve 93. Md.) – (5510 30.ve 35.md.) 15.10.2008 tarihinden sonra ilk defa 4/c kapsamında göreve giren sigortalıların 3713 sayılı terörle mücadele kanunu kapsamına giren görevler nedeni ile malul olanların sınıf değiştirerek veya başka görevlerde çalışıp ayrıca yaşlılık aylığına da hak kazanmaları halinde hem yaşlılık aylığı hem vazife malullüğü aylığı alırlar.

Ğ. Yaş Haddini Doldurduktan Sonra Yapılan Hizmetler

Yaş haddini dolduranların, yaş haddini doldurduktan sonra yapacakları görevler fiili hizmetten sayılmaz. Ancak emekli maaşları, görevden ayrıldıkları tarihten itibaren başlatılır. Ayrıca, emekliye ayrılanların ay sonuna kadar (kendilerine ödenmiş) olan görev aylığı geri alınmaz.

H. Emekliye Sevk Onaylarının Nasıl Alınacağı

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında sigortalı olanların yaşlılık, malullük veya vazife malullüğü işlemleri için re’sen veya istekle ya da malulen emekliye sevk halleri yetkili makamın onayı ile gerçekleşmektedir. Bunlardan, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Emekli Sandığı iştirakçisi olarak göreve başlamış olanların emeklilik onayları 5434 sayılı Kanunun 39 uncu ve 40 ıncı maddeleri; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa sigortalı olanların emeklilik onayları 5510 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre alınacaktır.

I. Emeklilik Talebinden Sonra Onay Alınması ve Görevinden Ayrılma

5434 sayılı Kanuna tabi olan personel için haklarında emeklilik onayı alınıp onayın kendisine tebliğ tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde görevinden ayrılması mecburidir. (5434/91) 5510 sayılı Kanuna tabi olup istekle emekliye ayrılacak personelin emeklilik onayları talep tarihinden itibaren yetkili makam tarafından en geç bir ay içinde alınması gerekmektedir. İstekle emekliye ayrılmak isteyenler talep tarihinden itibaren bir aylık süre sonunda ilişikleri kesilmiş sayılır. (5510 S.K.48. Md.)

İ. Emeklilikten Sonra Yeniden Göreve Atanma

Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu Kararı veya müşterek kararnameyle atanan veya görevlendirilenler, Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler ile yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeliklerine ve Sağlık Bakanlığının tabip ve uzman tabip kadrolarına yapılacak atamalar hariç olmak üzere, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar, genel bütçeye dahil dairelerin, katma bütçeli idarelerin, döner sermayelerin, kefalet sandıklarının, sosyal güvenlik kurumlarının ve bütçeden yardım

alan kuruluşların kadrolarına açıktan atanamazlar. Diğer kanunların bu fıkraya aykırı hükümleri uygulanmaz. Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar bu aylıkları kesilmeksizin; genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılamaz ve görev yapamazlar. Diğer kanunların emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta iken emeklilik veya yaşlılık aylıkları ve/veya diğer tazminatları kesilmeksizin atanmaya, çalıştırılmaya veya görevlendirilmeye izin veren hükümleri ile 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 11 inci maddesine göre 1.1.2005 tarihinden önce alınmış Bakanlar Kurulu kararları uygulanmaz. (5335/30.Md.)

J. Emekliye Ayrılan Personelin Hizmet Yetersizliği veya Yaşının Dolmamasının Anlaşılması Sonucu Göreve İade Edilmesi

Personelin emekliye ayrılmasından sonra, hizmet veya yaşının eksik hesaplanmasından veya diğer sebeplerden dolayı herhangi bir yanlışlığın yapıldığının sonradan anlaşılması halinde, personel derhal göreve iade edilir ve açıkta geçirdiği sürelere ait maaşları kendisine ödenir. (Maliye ve Gümrük Bak. Bütçe ve Mali Kontrol Müdürlüğünün 12.9.1985.tarih ve BÜMKO-KY-10-115546-5285-20807 sayılı yazısı)

K. İstekle Emekliye Ayrılacakların Hizmet Borçlanma Talebinde Bulunması

5434 sayılı Kanuna tabi olanlardan istekle emekliye ayrılacak personelin halen devam etmekte olan borçlanma işlemi varsa ve borçlanma talep dilekçesinin Sosyal Güvenlik Kurumu (Emekli Sandığı) kayıtlarına giriş tarihinden itibaren 6 ay geçmemişse emekliye ayrılması halinde borçlanması iptal edilir. Dolayısıyla emekliliğe tabi hizmet sürelerinin hesaplanmasında bu hususa da dikkat edilmesi gerekir. (5434/102 ve Ek-8) - 5510 sayılı Kanuna tabi olanların borçlanmalarından dolayı tahakkuk ettirilen borç miktarını kanunun öngördüğü süre içinde ödemeleri gerekmektedir. Şayet ödenmemişse hizmetten sayılmaz.

L. Yaş Tashihi ve Doğum Tarihinde Ay ve Yılı Belli olmayanlar

5434 sayıl Kanuna tabi olanlar için 18 yaşından sonra yapılan yaş tashihleri emeklilik açısından geçersizdir. Doğum tarihlerinde ay ve gün belli olmayan görevlilerin doğum tarihi; doğduğu yılın temmuz ayının 1. günü ay yazılmış gün yazılmamış ise o ayın birinci günü esas alınır. (5434/105)

M. 5510 Sayılı Kanuna Tabi Olanların Yaş Durumu

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarında yaş ile ilgili hükümlerin uygulanmasında, sigortalıların ve hak sahibi çocuklarının ilk defa malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi olduğu tarihte nüfus kütüğünde kayıtlı bulunan doğum tarihleri esas alınır. Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından gelir ve aylık tahsislerinde iş kazasının olduğu veya meslek hastalığının hekim raporuyla ilk defa tespit edildiği veya

sigortalıların ilk defa çalışmaya başladığı tarihten sonraki yaş düzeltmeleri dikkate alınmaz. (5510 S.K.57.mad.)

N. S.S.K. ve BAĞ-KUR’a Tabi Hizmetlerde Bulunduktan Sonra Emekli Sandığı İştirakçisi (5510 sayılı Kanunun 4/c) Olanların Bu Hizmetlerinin Değerlendirilmesi

Sosyal Sigortalar Kurumu ve BAĞ-KUR’ a tabi görevlerde bulunduktan sonra iştirakçi olanların veya iştirakçi iken 30.04.2008 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sayılanların emeklilik keseneklerine, personel kanunları gereğince kazanılmış hak olarak aldıkları derece ve kademe aylıkları üzerine, sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri sürelerin, her yılı bir kademe ilerlemesine ve her 3 yılına da bir derece yükselmesine esas olacak şekilde eklenerek bulunacak derece ve kademe aylığı esas alınır. Bunların, personel kanunlarına göre kazanılmış hak olarak aldıkları kademelerin ilerletildiği veya derecelerin yükseltildiği sürece, emeklilik keseneğine esas kademeleri ilerletilir ve dereceleri yükseltilir. Ancak, bunların emeklilik keseneğine esas aylık derecelerinin yükseltilebilmesi için, tahsil durumları itibariyle personel kanunları hükümlerine göre, en son yükselebilecekleri dereceleri geçmemeleri ve bir derecede en az geçirilmesi gereken yıl sayısı kadar kademeden emeklilik keseneği ödemiş olmaları

şarttır. Şu kadar ki, 18 inci yaşın ikmalinden önce veya iştirakçi oldukları tarihteki tahsil derecelerinden daha aşağı bir tahsil derecesinde sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri süreler dikkate alınmaz. Sigorta primi ödemek suretiyle geçen sürelerin, personel kanunları hükümlerine göre memuriyette geçmiş sayılmak suretiyle, kazanılmış hak derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilen kısımları, bu madde uyarınca, emeklilik keseneğine esas aylığın tespitinde ayrıca nazara alınmaz. (5434/Ek-18. Md.) Ayrıca, 02.09.1971 tarih ve 1479 Sayılı BAĞ-KUR Kanununa tabi olarak geçen hizmet süreleri de emekli mükteseplerde değerlendirilecektir. (28.01.1970 tarih ve 1214 Sayılı Kanunun Ek-1. Md)

O. İlk Defa 5510 Sayılı Kanunun 4. Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) bendine Tabi Olarak Göreve Başlayanların Diğer Statülere Tabi Hizmetlerinin Müktesebinde Değerlendirilemeyeceği

İlk defa 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak göreve başlayanların yine aynı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi hizmetler ile SSK ve BAĞ-KUR hizmetleri ilgilinin Emekli Keseneğine Esas Aylığı ve Kazanılmış Hak Aylığı müktesebinde değerlendirilmeyecektir.

Ö. Memur Olma Yaşı ve Kaza-i Rüşt Kararı

Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar devlet memuru olabilirler (657/40.Md.). Ancak bir meslek veya sanat okulunu bitirenlerden Türk Medeni Kanununa göre Kaza-i Rüşt kararı almak suretiyle Emekli Sandığına tabi ve öğrenimleriyle ilgili bir göreve atananlar hakkında 18 yaşın bitirilmiş olması şartı aranmaz. (5434/Ek-21.Md.)

P. Emeklilik Maaşının Hangi Sosyal Güvenlik Kuruluşunca veya Hangi Statüye Göre Bağlanacağı

5434 sayılı Kanuna tabi olanlar Birleştirilmiş hizmet süreleri toplamı üzerinden, ilgililere; son yedi yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurumca, hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise eşit hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır ve ödenir. Ancak, malullük, ölüm, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa göre yaş haddinden re’sen emekli olma ve bağlı oldukları kurumun kanunla değiştirilmesi hallerinde ilgililere hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır. (2829 Sayılı Kanunun 8. Maddesi – Yayım Tarihi:27.05.1983, yürürlük tarihi: 01.06.1983 ve Em.San.Gn.Md. nün 112 Numaralı Dış Genelgesi) 5510 sayılı kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçi olup, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aylık talebinde bulunanlardan, farklı sosyal güvenlik kurumlarına ya da Kanunda belirtilen sigortalılık hallerinden birden fazlasına tabi olanlara aylık bağlanmasında esas alınacak sigortalılık hali 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre tespit edilir. 5510 sayılı Kanuna tabi olanlar Bu Kanunun yürürlüğe

girdiği tarihten itibaren ilk defa sigortalı sayılanlardan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinden birden fazlasına tabi olarak çalışmış olanların yaşlılık aylığı bağlanma taleplerinde, en fazla sigortalılığın geçtiği sigortalılık hali, hizmet sürelerinin eşit olması ile malullük ve ölüm halleri ile yaş haddinden re'sen emekli olma, süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları sigortalılık halinin kanunla değiştirilmesi durumunda ise son sigortalılık hali esas alınır. (5510 S.K.53.Md)

R. Maaşların Her Ayın 15 inde Ödenmeye Başlandığı Tarih

Maaşlar, 15.10.1987 tarihinden itibaren her ayın 15 inde ödenmeye başlanmıştır.

S. Dosyaların Taşra Teşkilatına Devri

Taşra Teşkilatında görev yapan; şoför ve yardımcı hizmetler sınıfında görevli olan personelin dosyalarının Taşra Teşkilatına devredilmesi ve özlük işlemlerinin mahallince yürütülmesi; Devlet Bakanlığından alınan 13.06.1994 tarih ve DİB.0.71.04/012/4498 sayılı onayla uygun görülmüş ve bu durum; 14.06.1994 tarih ve DİB.0.71.04/644/ 4569 sayılı yazı ile Taşra Teşkilatı Birimlerine bildirilmiştir. Ayrıca, Kuran Kursu Öğreticilerinin dosyaları; Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığından alınan; 18.04.2000 tarih ve DİB. 0.71.00.04/644/4821 sayılı onay, Memur, Mutemet, Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, Daktilograf ve Teknisyen kadrolarında bulunan personelin dosyaları; 04.12.2000 tarih ve DİB.0.71.00.04/644/6660 sayılı onay, İmam Hatip ve Müezzin Kayyım kadrolarında görev yapanların dosyaları ise 29.07.2002 tarihli ve DİB0.71.00.04-644/6473 sayılı onay üzerine İl Müftülüklerine devredilmiştir.

Söz konusu dosyaların İl Müftülüklerine (Taşraya) devredildiği; 01.07.1994 tarih ve DİB.0.71.06/662/8066 sayılı, 04.09.2000 tarihli ve DİB.0.70.06/662/ 9297 sayılı ve 19.02.2001 tarihli ve DİB. 0.71.00.06/662/1311 sayılı 08.12.2002 tarihli ve 10756 sayılı yazılar ile Emekli Sandığına bildirilmiştir.

Ş. 657 Sayılı Kanunun Emeklilik ile İlgili Maddeleri

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 19 uncu maddesi; "Devlet memurlarının, özel kanununda yazılı belirli şartlar içinde, emeklilik hakları vardır." 187 nci maddesi ise; "Devlet memurlarının emeklilik ve malullük hallerinde kendilerinin, ölümleri halinde dul ve yetimlerinin sahip oldukları haklar emeklilik kanunlarıyla düzenlenir." hükümlerine amir bulunmaktadır.

V. EMEKLİLİK İŞLEMLERİNİN YAPILMASI İLE İLGİLİ BİLGİLER

A. Emeklilik İşlemlerinin Yürütülmesi

İstekle emekliye ayrılmayı talep eden personelin bu talebi; biri dosyasında

bırakılmak birisi de emekliye ayrılış işlemi tamamlandıktan sonra tahsis evrakı ile birlikte SGK' ya gönderilmek üzere, 2 nüsha halinde düzenlenecek Emeklilik Belgesi (Ek -1) ile kabul edilmelidir. Ancak ilgililerin emeklilik dilekçeleri alınırken emeklilik isteğinde kesin kararlı olup olmadıklarına bakılmalı ve onayları alınıp kendilerine tebliğ edildikten sonra; alınan onayın iptali cihetine gidilmemelidir. (5510 48.Md) Emeklilik işlemi başlatılan personelden 2 adet vukuatlı nüfus kayıt örneği ile birer adet Emeklilik Belgelerine veya (sağlık ve yaş haddi gibi sebeplerle alınacak) diğer emekliye sevk onaylarının sağ üst köşesine yapıştırılmak ve diğer 3 adedi ise tahsis evrakı ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilmek üzere son 6 ay içerisinde çekilmiş olan 5 adet fotoğrafı alınmalı ve ayrıca emekli onaylarına yapıştırılan fotoğrafların üzerleri mühürlenmelidir. Personelin emeklilik müracaatı ile ilgili dilekçesi kayıtlara giriş yapıldıktan sonra özlük dosyası; Sosyal Güvenlik Kurumuna (Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığı) veya varsa diğer sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak geçen hizmetleri, terfi durumları, sicili, öğrenimi, hafızlık, askerlik, borçlanma gibi benzeri durumları ile ad, soyadı, yaş tashihi yaptırmış veya kaza-i rüşt kararı aldırmışsa bu durumları da göz önünde bulundurularak incelenmeli ve emekliliğe hak kazandığı anlaşılanların emekli onayları 5434 sayılı ve 5510 sayılı kanunun ilgili maddeleri gereğince alınmalıdır. Ancak, söz konusu onay imzaya sunulmadan önce Emeklilik Belgesinin; gerekli bütün sütunlarının noksansız, doğru ve okunaklı bir şekilde silinti ve kazıntı yapılmaksızın doldurulup doldurulmadığına dikkat edilmelidir Emekliliğe müracaat eden personelin hizmet cetveli hazırlanırken; ilgilinin müktesebi; Sosyal Güvenlik Kurumuna ve devredilen Emekli Sandığına SSK ve BağKura tabi olarak geçen hizmetleri, sicili, askerliği, hafızlığı, öğrenimi, borçlanmaları,

yasalara göre alabileceği derece veya kademeleri, tayinleri ve buna benzer durumları da göz önünde bulundurularak kontrol edilmeli herhangi bir eksiklik veya yanlışlık varsa önce bunların tashihi yapılarak gerekirse kesenek farkları hesap edilip SGK adına yatırılmalı ve daha sonra emeklilikte hak kazanacağı ek göstergesi ile borçlanılmış olsun veya olmasın askerlik hizmeti ve açıkta geçirilen süreleri de belirtilmek suretiyle söz konusu cetvele tarih sırasına göre yazılmasına dikkat edilmelidir. Personel, sağlık sebebiyle emekliliğini talep ediyorsa; sağlık durumu ile ilgili almış olduğu rapor yada raporların tam teşekküllü bir hastaneden alınmış heyet raporu olup olmadığına ve rapor veya raporlarında hastalık durumu ile ilgili olarak kesin teşhis ve kararın belirtilip belirtilmediğine bakılmalı ve daha sonra bu raporları, hizmet cetveli ile birlikte incelenmek üzere bir yazı ekinde önce SGK' ya (Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığı) gönderilmeli ve alınan sonuca göre emeklilik işlemleri yapılmalı veya eksiklikler varsa bunlar tamamlanarak işlemler devam ettirilmelidir. 65 yaşını dolduran veya içinde bulunulan yıl içerisinde dolduracak olan personelin tespiti yapılarak bunlar hakkındaki işlemler süresi içinde yerine getirilmelidir. Yaş haddi sebebiyle veya sağlık nedenleri ile emekliye ayrılacak personelin emekliye sevk onayları, durumları

ve ilgili kanun maddeleri belirtilmek suretiyle Emeklilik Belgesi dışında bir onayla tekemmül ettirilebilir ancak, yukarıda da belirtildiği gibi bu şekilde alınacak onaylarında sağ üst köşesine ilgilinin fotoğrafı yapıştırılarak mühürlenmelidir. Ancak bu şekilde alınan onaylar tahsis evrakı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilirken ilgilinin intibak, borçlanma, diğer sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak geçen hizmetleri varsa bunlara dair bilgi ve belgeler ile tahsil durumları da belirtilmeli veya bunlara ilişkin belgeler de gönderilmelidir. Emeklilik işlemleri, gerek merkez ve gerekse taşra teşkilatımızca yapılmış olsun, emeklilik onayı kendisine tebliğ edilen personelin görevinden emeklilik talep dilekçesinden itibaren en geç 1 ay içinde ayrılması mecburi olduğundan (5434/91 Md.ve 5510 S.K.48. Md) emekliye ayrılan personelin, ayrılış işlemleri bir an önce tamamlanarak tahsis evrakı Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilmelidir. Emekliye ayrılan personelin üzerinde zimmetli eşya varsa bunlar tespit edilerek teslim alınmalı ve ayrıca Başbakanlığın 28.07.1997 tarih ve 1997/47 numaralı Genelgesi gereğince kendilerinden Mal Bildirimi Belgesi alınarak dosyalarına konulmalıdır. Personelin, emekliye ayrılmasından sonra çeşitli sebeplerden dolayı emekliliğe hak kazanamadığının tespit edilmesi ve bu durumun ise, kurum hatasından kaynaklandığının anlaşılması halinde derhal göreve iade edilmeli ve bu arada ilgilinin açıkta geçirdiği (ve maaşını almadığı) süreler varsa bu süreye ait maaşları kendisine ödenmelidir Emeklilik maaş ve ikramiyesinin bağlanma işlemi eksiksiz olarak tamamlanan personelin işlem dosyası, özlük dosyası ile birleştirilerek arşive kaldırılmalıdır. Emekliye ayrılan personelin, bakmakla yükümlü olduğu aile fertlerine düzenlenen Sağlık Yardımı ve Talep Formu ilgiliye maaş bağlandıktan sonra bu konuyla ilgili iş ve işlemler, personelin kendisi tarafından takip edilmelidir.

B. Emeklilik Belgesinin Düzenlenmesi

İstekle emekliye ayrılacak personelin, emeklilik işlemlerinde kullanılmak üzere hazırlanan Emeklilik Belgesi, Türk Standartları Enstitüsünün 92/10183 tebliğ numarası ile kabul edilmiş ve 19.12.1992 tarih ve 21440 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Ayrıca istekle emeklilik işlemlerinde bu belgenin mecburen kullanılması gerektiği ve söz konusu belgenin nasıl düzenleneceği Sosyal Güvenlik Kurumu Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğünün 24.03.2011 tarihli ve 2011/32 sayılı Genelgesi ile bildirilmiştir. Emeklilik İstek Dilekçesi Bölümü Emeklilik Belgesi'nin dilekçe bölümüne; ilgilinin, T.C kimlik, kurum ve emeklilik sicil numaraları tam olarak yazılır, dilekçe bölümü durumuna uygun olarak ilgili makama hitaben doldurulur. Emeklilikte ikamet edeceği adres; ilgilinin emekliye ayrıldıktan sonra Başkanlığımız ve Sosyal Güvenlik Kurumu ile haberleşme adresi olacağından ve Sosyal Güvenlik Kurumu emekli aylığı ve ikramiyesini vermiş olduğu bu adrese en yakın Halk Bankası Şubesine (Halk Bankası şubesi olmayan yerlerde Ziraat Bankası şubesine) göndereceğinden ikamet edeceği adresin tam ve doğru bir şekilde bildirmesi ve emekli maaş ve ikramiyesini alacağı banka ismi belirtmemesi adını soyadını yazdıktan sonra tarih atarak düzenlenen bütün nüshaları ıslak imza ile imzalaması

gerekmektedir. Emekliye Sevk Onayı Bölümü Emekliye sevk onayı bölümü, emeklilik kanunlarının ilgilinin durumuna uygun olan maddelerine ve Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenecektir. Hizmete İlişkin Diğer Bilgiler Bölümü Bu bölüme ilgililerin 5434 sayılı Kanunun mülga 32 nci maddesi ve 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesine göre fiili hizmet süresi zammı ile 5434 sayılı Kanunun mülga 36 ve 37 nci maddeleri ile 5510 sayılı Kanunun 49 uncu maddesine göre itibari hizmet zammına müstahak olduğu çalışmaları var ise bu sürelerin başlangıç, bitiş ve toplam süreleri ile yedek subay olarak askerlik yapanların ise yan sütundaki askerlikle ilgili süreler belirtilecektir. Borçlanılan Hizmetler İlgililerin borçlanma mevzuatı kapsamında (5434 ve 5510 sayılı kanunların ilgili hükümleri uyarınca) borçlanılmış hizmetleri var ise bunlara ilişkin hususlar işlenecektir. Farklı Sigortalılık Statüsüne Tabi Hizmetler Sosyal Sigortalar Kurumuna ve BAĞ-KUR'a tabi veya 506 sayılı Kanunun Geçici 20 nci maddesine tabi hizmetleri ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında hizmetleri var ise bu bilgiler yazılacak ve anılan bilgilere esas hizmet bilgilerini gösterir belgelerin aslı veya onaylı suretleri yazı ekinde SGK'ya gönderilecektir. Tazminatlar Emekli onayı alınacak personelin makam veya yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren bir görevden emekli oluyorsa veya daha önce anılan

tazminatların ödenmesini gerektiren görevlerde bulunmuş ise buna ilişkin bilgi ve süreler doldurulacaktır. İlgililerin kamu kurum ve kuruluşlarında sigortalı geçen hizmetlerine karşılık kıdem tazminatı ödenip ödenmediği açıklanacaktır. Kıdem tazminatı ödenmemiş ise anılan sigortalı çalışmalarının, kıdem tazminatı/iş sonu tazminatı ödenmesini gerektirir şekilde sona erip ermediğini açıklayan (sona erme nedeni açıkça belirtilmek suretiyle) bir bilgi yazısının ekinde SGK'ya gönderilmesi gerekmektedir. Kıdem Aylığı Bu bölüme ilgililerin kazanılmış hak aylıklarının tespitinde değerlendirilen süreleri dikkate alınmak suretiyle yapılan intibaklarına göre bulunacak hizmet süresi ve göstergesi yazılacaktır. İntibak İşlemlerine İlişkin Bilgiler İlgilinin 01.03.1975 tarih ve 1897 sayılı Kanuna göre veya 04.04.1977 tarih ve 2088 sayılı Kanuna göre düzenlenmiş intibakı varsa intibak bölümüne işlenecek. İlgilinin intibakında başka değişiklikler var ise (Diploma değerlenmesi, 331 S.K.H.K. göre intibakının yapılması… vs. intibak bölümünün altındaki boş satırlara işlenecek. İlgilinin mezun olmuş olduğu bütün okullar öğrenim süresi ve mezuniyet tarihi belirtilmek suretiyle işlenecek. Ayrıca yaş tashihi yaptırmış ise kararının tarihi ve numarası yazılacaktır Hizmetle İlgili Bilgiler Personel programından alınan ilgilinin hizmet belgesi Emeklilik Belgesinin sonuna eklenecektir.

C. Emeklilik Belgesi İle ilgili Diğer Hususlar

Emeklilik Belgesinin birinci sayfasının sağ üst köşesine ilgililerin en fazla altı ay önce çekilmiş fotoğrafının yapıştırılarak bu fotoğrafın okunaklı bir şekilde mühürlenmesi ve aynı fotoğraftan iki adet SGK' ya gönderilmesi, gönderilen fotoğrafın arkasına ad,

soyadı, T.C. Kimlik ve emeklilik sicil numaralarının yazılması gerekmektedir. Emeklilik Belgesinin aslının gönderilmesi ve belgenin tüm sayfalarının yanı sıra bilgisayardan çıkarılan hizmet belgesinin de, kurum mührü ile okunaklı bir şekilde onaylanması gerekmektedir. Emeklilik Belgesi, sadece hizmet yılını ve yaşını doldurmuş olan iştirakçilerin (sigortalıların) istekleri ile emekliye ayrılmaları halinde kullanılacaktır. Bunun dışında, yaş haddi, maluliyet, ölüm, re'sen ve açıktan emeklilik gibi hallerde bu belge kullanılmayacaktır. Ancak, açıkta iken emekliye ayrılmak isteyenlerden Kurumumuza sehven başvuranlarda da bu belge kullanılabilecektir.

Ç. SGK' ya Gönderilmesi Gereken Tahsis Evrakı

 Emeklilik Belgesi Hizmet Belgesi (Emekliye ayrılış tarihi de belirtilecek) Fotoğrafı 2 adet Vukuatlı nüfus kayıt örneği Hafızlık belgesi (Varsa)

 Diğer sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak geçen hizmetini gösterir belgelerin asılları veya tasdikli suretleri Borçlanma Kesenek Listeleri (Daha önce hizmet borçlanmasında bulunmuş ve kesenek listeleri SGK'ya -Emekli Sandığına- gönderilmemişse) Din Hizmetleri Sınıfında olup 4 yıllık dini yüksek öğrenim mezunu olanların dini yüksek öğrenim diploma suretleri

D. Emekliye Ayrılanlara Harcırah Ödenmesi

Emekliye ayrılanların harcırahları gösterdikleri ikametgah adresine bakılmaksızın (13.558) gösterge rakamının ilgilinin emekliye ayrıldığı tarihteki memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden emekliye ayrıldıkları birim tarafından ödenecektir. (631 S.K 14/A Md. (c) fıkrası)

VI. VEFAT İŞLEMLERİ

A. VEFAT KONULARI İLE İLGİLİ BAZI MEVZUAT HÜKÜMLERİ

1. Ölüm Aylığı En az 1800 gün (5 yıl) 4/a kapsamındaki sigortalılar için, her türlü borçlanma süreleri hariç en az 5 yıldan beri sigortalı bulunup toplam 900 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş, Malullük, vazife malullüğü veya yaşlılık aylığı almakta iken veya malullük, vazife malullüğü veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmış olup henüz işlemi tamamlanmamış, Bağlanmış bulunan malullük, vazife malullüğü veya yaşlılık aylığı, sigortalı olarak çalışmaya başlamaları sebebiyle kesilmiş, durumda iken ölen sigortalının hak sahiplerine (dul ve yetimlerine), yazılı istekte bulunmaları halinde ölüm aylığı bağlanır. (5510 S.K. 32.Md.)

2. Dul ve Yetim Sözcüklerinin Ne Anlama Geldiği 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 67 nci maddesine göre; vefat edenin karı veya kocası dul, çocukları ile ana ve babası ise yetim olarak tarif edildiğinden dul ve yetim ifadelerinin bu şekilde anlaşılması gerekmektedir. 5510 sayılı Kanunun 32.maddesi ile dul ve yetim tabiri

“Hak Sahipleri” olarak tanımlanmıştır.

3. Dul ve Yetimlere (Hak sahiplerine) Maaş Bağlama Oranları Ölenin bağlanmış veya bu kanun hükümlerine göre hesaplanacak emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının; a) Dul karı ve koca için %50 si, aylık alan yetimi bulunmayanların dul eşlerine %75 i, b) Çocuklarla ana babanın her biri için %25 i oranında aylık bağlanır.

Ölenin aylığa müstahak dul karı veya kocası ile bir yetimi bulunması halinde dul karı veya kocaya %60, yetimlere %30 oranı uygulanır. Emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı alan veya iştirakçi olan dul eşe %50 oranında dul aylığı bağlanarak ödenir. Ölen, dul karı veya koca bırakmazsa veya bıraktığı koca aylığa müstahak değilse, bunların payı, çocuklarla ana babanın aylıklarına eşitlikle eklenir. Şu kadar ki, bu aylıkların toplamı yapılan eklemelerden sonra bağlamaya esas tutulan aylığın yetim, bir kişi ise %50 sini, 2 kişi ise %80 ini, 3 kişi ise %100 ünü geçemez. (5434/68. Md.) İştirakçi karı ve koca eşinden 30 yaş veya daha büyük ise ölümünde eşine yarı nispetinde aylık bağlanır. Ancak evlenme akdi en az 10 yıl evvel yapılmış veya çocukları olmuş ise bu indirme yapılmaz. (5434/71. Md.)

4. Anne ve Babaya Maaş Bağlanması Durumu ile Muhtaçlık Konusu Ölen iştirakçilerin, iştirakçi bulunmayan dul ve muhtaç anaları ile iştirakçi olmayan ve ölüm tarihinde muhtaç ve (65) yaşını doldurmuş bulunan babalarına SGK’ya müracaat tarihini takip eden ay başından itibaren aylık bağlanır. Muhtaç babalardan çalışarak geçimini sağlayamayacak derecede malul olanlar için, yaş kaydı aranmaz. Muhtaç olması sebebiyle aylık bağlanan babanın ölümünde aylığı, muhtaç olması şartı ile SGK’ya müracaat tarihini takip eden ay başından itibaren öz anaya bağlanır. Şu kadar ki, ölüm tarihinde; evli bulunmaları dolayısıyla aylık bağlanamamış ve sonradan dul kalmış veya boşanmış muhtaç analar ile (65) yaşını doldurmamış malul ve muhtaç bulunmayan babaların, (65) yaşını doldurmaları veya malul duruma girmeleri halinde, muhtaç bulunmaları şartı ile (65) yaşını doldurmuş olmakla beraber muhtaç olmadıklarından dolayı aylık bağlanmamış bulunanların sonradan muhtaç duruma girmeleri halinde, SGK’ya müracaatlarını takip eden ay başından itibaren aylık bağlanır. 03.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Kanun ile bu kanuna ek 18.12.1981 tarihli ve 2566 sayılı Kanun kapsamında mütalaa edilen görevler nedeniyle hayatlarını kaybetmiş bulunan iştirakçilerle bunlardan aylık almakta iken ölenlerin baba ve analarına, ölüm tarihini takip eden ay başından geçerli olarak aylık bağlanır. Babaya bağlanan aylık, dul ve yetimlerin bulunması hali de dahil, ana ve babaya eşit olarak paylaştırılarak ödenir. Dul ve yetimlerle beraber baba ve anaya aylık bağlanması halinde, eş ve çocukların aylıkları baba ve ananın bulunmadığı durumlarda bağlanacak aylıktan az olamaz.. (5434/72. Md.) Kendisini ve Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre bakmaya mecbur olduğu aile fertlerini geçindirmeye yetecek geliri, malı (para veya o mahiyetteki kıymetler dahil) veya kazancı bulunmayanlara, bu kanun hükümlerinin uygulanmasında (Muhtaç) denir. Muhtaçlık; dul ve yetimler tarafından tanzim ve imzaları ihtiyar heyetlerince tasdik

edilecek beyan kağıtları üzerine daimi olarak oturdukları yerlerin bağlı bulundukları il veya ilçe heyetleri tarafından muhtaçlık sebepleri açıkça gösterilmek suretiyle verilecek mazbatalarla belirtilir. (5434/108.Md.)

5. Yetimlere Maaş Bağlanabilmesi için Aranılan Yaş ve Öğrenim Durumları Ölüm tarihinde (18) yaşını, orta öğrenim yapmakta ise (20) ve yüksek öğrenim yapmakta ise (25) yaşını doldurmamış erkek çocuklara aylık bağlanır. Ölüm tarihinde (18) yaşını doldurmuş ve öğrenci olmamaları nedeniyle aylık bağlanmamış erkek çocuklara, öğrenim durumlarına göre yukarıdaki bentte belirtilen yaşları geçmemek şartı ile aylık bağlanır. Yetim aylığı almakta iken öğrenim durumlarına göre yukarıda belirtilen yaşları doldurmaları veya öğrencilik durumlarının sona ermesi nedeniyle aylıkları kesilen veyahut orta öğrenimde (20) yaşını doldurmuş olmaları nedeniyle aylık bağlanmamış erkek çocuklardan, yukarıda belirtilen yaşları geçmemek şartıyla yeniden veya ilk defa öğrenci olanlara öğrenci oldukları tarihi takip eden ay başından itibaren aylık bağlanır. Orta öğrenimi bitirdikten sonra ve (20) yaşını doldurmadan önce ilk ders yılında yüksek öğrenime başlayan erkek çocukların aylıkları aralıksız ödenir.... Ölüm tarihinde iyileştirilmesi olanaksız hastalıklarının veya sakatlıklarının çalışmalarına engel olduğu sağlık kurulunca onaylanacak raporla tespit edilenlere, muhtaç olmaları şartıyla, ölüm tarihindeki yaşları ne olursa olsun ölüm tarihini izleyen ay başından, sonradan bu şekilde malul ve muhtaç duruma düştükleri anlaşılanlara, kendileri veya veli veyahut vasileri tarafından SGK'ya müracaat tarihlerini takip eden ay başından itibaren aylık bağlanır...5 yıl ve daha fazla fiili hizmeti bulunanların aylık bağlanan kız ve erkek çocukları hakkında da (malullük şartları hariç) bu madde hükümleri uygulanır. (5434/74. Md.) - (5510 S.K.34.Md)

6. Kız Çocuklarına Maaş Bağlanması Hususu Kendisinden aylık bağlanacak olanların ölüm tarihinde evli bulunmayan. Kurum Sağlık Kurulu Kararı ile çalışma gücünü en az % 60 oranında yitirip malul olduğu anlaşılan kız çocuklarına aylık bağlanır 5510 S.K.34 Md. Evlenme dolayısıyla aylığı kesilmiş olanlardan, sonradan boşanan veya dul kalanların da eski aylıkları bağlanarak ödenir...(5434/75. Md.).

7. Ölüm Tarihinde Gebe Olan Kadının Durumu ve Maaş Bağlanamayacak Kişiler Ölüm tarihinde gebe olan karının, sonradan doğurduğu çocuğa, doğum gününü takip eden ay başından itibaren aylık bağlanır. (5434/76.Md.) Sigortalı tarafından evlât edinilmiş, tanınmış veya soy bağı düzeltilmiş veya babalığı hükme bağlanmış çocukları ile sigortalının ölümünden sonra doğan çocuklara aylık bağlanır,(5510 S.K.34. Md.) Evli kız ve erkek çocuklarla anaya dul ve yetim aylığı bağlanamaz (5434/77.Md.)

8. Evlenme ve Cenaze Ödeneği 5434 sayılı Kanuna tabi olup dul ve yetim aylığı alan eş ve kız çocukları ile anaya evlenmeleri halinde aylıkları kesilerek bir defaya mahsus olmak üzere almakta

oldukları dul ve yetim aylıklarının on iki aylık tutarı evlenme ikramiyesi olarak ödenir. (5434/90.Md.) 5510 sayılı Kanuna tabi olup evlenmeleri nedeniyle, gelir veya aylıklarının kesilmesi gereken kız çocuklarına evlenmeleri ve talepte bulunmaları halinde almakta oldukları aylık veya gelirlerinin iki yıllık tutarı bir defaya mahsus olmak üzere evlenme ödeneği olarak peşin ödenir. Evlenme ödeneği alan hak sahibinin aylığının kesildiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde yeniden hak sahibi olması halinde, iki yıllık sürenin sonuna kadar gelir veya aylık bağlanmaz. İş kazası veya meslek hastalığı sonucu veya sürekli iş göremezlik geliri, malullük, vazife malullüğü veya yaşlılık aylığı almakta iken veya kendisi için en az 360 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi bildirilmiş olup da ölen sigortalının hak sahiplerine cenaze ödeneği ödenir. Cenaze ödeneği, sırasıyla sigortalının eşine, yoksa çocuklarına, o da yoksa ana babasına, o da yoksa kardeşlerine verilir. (5510 S.K.37.Md) Devlet memurlarından; memur olmayan eşi ile aile yardımı ödeneğine müstahak çocuğu ölenlere en yüksek devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) tutarında, memurun ölümü halinde sağlığında bildiri ile gösterdiği kimseye, eğer bildiri vermemiş ise eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa ana ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) iki katı tutarında ölüm yardımı ödeneği verilir. (657/ 208 Md.)

B. VEFAT İŞLEMLERİNİN YAPILMASI İLE İLGİLİ BİLGİLER

1. Vefat eden personelin dosyası taşra teşkilatına devredilmiş olsun veya olmasın vefat haberi bir yazıyla Başkanlığa bildirilmeli, dosyası mahallinde olan personelin ise tahsis evrakı, hazırlanarak doğrudan SGK’ ya, şayet dosyası Merkez Teşkilatımızda ise Başkanlığa gönderilmelidir. 2. Vefat eden personelin vefat ediş şekli itibariyle de durumu değerlendirilmeli, şayet ilgilinin ölüm olayı , görev malulü veya devlet güçlerini sindirme amacına yönelik olarak meydana gelen terör eylemleri sonucunda şehit edilmiş, yaralanmış veya sakatlanmışsa bunlarla ilgili adli ve idari mercilerce yapılan iş ve işlemler de özenle takip edilmeli ve dul ve yetimleri hakkında gerek 5434 ve 5510 sayılı kanunun ilgili maddeleri ve gerekse 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkındaki Kanun ve bu kanuna dayanılarak hazırlanan Yönetmelik hükümleri gereğince tanınan (Dul ve yetimlere, “Nakdi Tazminat” ödenmesi ve “Öğrenim-Sağlık-Seyahat Belgesi”nin verilmesi gibi) sosyal haklar da dikkate alınarak gerekli iş ve işlemler ayrıca yapılmalıdır. 3. Vefat eden personelin hizmet cetveli hazırlanırken; ilgilinin müktesebi, varsa diğer sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak geçen hizmetleri, sicili, askerliği, hafızlığı, öğrenimi, borçlanmaları, yasalara göre alabileceği derece ve kademeleri, tayinleri ve buna benzer durumları da göz önüne alınarak kontrol edilmeli herhangi bir eksiklik veya yanlışlık varsa önce bunların tashihi yapılarak kesenek farkları hesap edilip SGK adına yatırılmalı ve daha sonra hak kazandığı ek göstergesi ile borçlanılmış olsun veya olmasın askerlik hizmeti ve açıkta geçirdiği süreleri de belirtilmek suretiyle söz konusu cetvele tarih sırasına göre yazılmasına dikkat edilmelidir.

4. Vefat eden personelin dul ve yetimleri hakkında yapılacak işlemlere esas olmak üzere temin edilecek tahsis evrakı, (hizmet cetveli, aile bireylerini bir arada gösterir şekilde düzenlenmiş vukuatlı nüfus kayıt örneği, yetimlerden öğrenci olanlar varsa bunlara ait öğrenci belgeleri, dul ve yetimlere ait 3’er adet fotoğraf, vefat durumunu belirten rapor, tutanak, olay mahallini ve olayın meydana geliş şeklini gösteren belge, kroki, olay tutanağı, otopsi raporu, defin ruhsatı, veraset ilamı, verilmiş görev emri varsa buna dair belgeler, dul ve yetimlerin ikametgah adreslerini belirten dilekçeleri, kimlik araştırma belgesi, vefat edenin varsa hafızlık belgesi ile diğer sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak geçen hizmetlerini gösteren bilgi ve belgelerin birer suretleri vefat edenin Din Hizmetleri sınıfında en az 4 yıllık dini yüksek öğrenim mezunu olması durumunda buna dair öğrenim belgesinin tasdikli suretini…. vb.) en kısa zamanda ilgili yere gönderilmelidir. 5. Vefat edenin dul ve yetimleri; vefat eden personelin borçlanma kanunları kapsamına girdiği halde borçlanılmamış hizmet türlerinden birini veya birkaçını borçlanma talebinde bulunacak olurlarsa bu taleplerini, vefat tarihinden itibaren en geç 6 ay içinde yerine getirmeleri gerektiğinden vefat işlemleri yapılırken bu husus da göz önünde bulundurulmalıdır. 6. Vefat edenin zimmetinde herhangi bir eşya var idiyse bunlar tutanakla tespit edilerek dul ve yetimlerinden teslim alınmalıdır. 7. Vefat eden personelin cenaze merasimine mümkün olduğu ölçüde iştirak edilerek yakınlarına maddi ve manevi destekte bulunulmalı ve ayrıca dul ve yetimlerine (08.09.2000 tarihli ve B.02.1.DİB.0.71.00.06/662/9570 sayılı yazıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde) taziye yazısı gönderilmelidir. 8. Dul ve yetimlere maaş bağlanması, ikramiye ödenmesi veya toptan ödeme yapılması gibi iş ve işlemlerin tamamlanmasından sonra merhumun işlem dosyası, özlük dosyası ile birleştirilerek arşive kaldırılmalıdır.

VII. BORÇLANMA İŞLEMLERİ

A. BORÇLANILABİLECEK HİZMETLER

5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununa göre; 1. Muvazzaf ve ihtiyat askerlikte er olarak geçirilen süreler (5434/Ek-8), 2. Aylıksız izinli olarak geçirilen süreler (5434/Ek-72), 3. Emekliliğe tabi olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirilen normal doktora veya uzmanlık öğrenim sürelerinin en çok 5 yılı (5434/ Geçici-65), 4. Avukatlık stajını açıkta iken yapanların normal staj süreleri (5434/ Ek-31), 5. Köy, kasaba ve mahalle camilerinde dernek, vakıf veya köy bütçesinden ücret alarak fahri imam hatiplik yapanların bu hizmet süreleri (5434/Ek-47), 6. Seçim kanunları gereğince görevlerinden istifa edipte seçilenlerden emekliliklerini devam ettirenler veya seçilemeyip yeniden sandık iştirakçisi durumuna girenlerin, seçim için istifa ettikleri tarih ile seçimin yapıldığı tarihi takip eden ay başına kadar açıkta geçirdikleri süreleri (5434/ Geçici-147),

7. 5434 sayılı Kanunun Sandıktan Faydalanacaklar başlığı altındaki 12 nci maddesinde belirtilen; genel ve katma bütçeli dairelerde, belediyelerde, özel kanunlarla kurulmuş bankalarda, kuruluş kanunları gereğince aylıklı kadrolarda ücretle çalıştırılanlar vb. ile Sosyal Sigortalar Kurumuna veya Emekli Sandığına tabi bulunmadan çalışanların ücretli, geçici kadrolu veya gündelikli olarak geçen hizmetleri (5434/Ek-25.md.) vb. 8. Yurtdışında bulunan vatandaşlarımızın yurtdışında geçen süreleri (08.05.1985 tarih ve 3201 sayılı Kanun),

borçlanma hükümleri kapsamına girmektedir.

B. BORÇLANMA KONULARI İLE İLGİLİ DİĞER BAZI MEVZUAT HÜKÜMLERİ

1. 5434 Sayıl Kanuna Tabi Olanların Borçlanma Hükümleri

a. Aylıksız İzinli Olarak Geçirilen Sürelerin Borçlandırılması Personel kanunlarına göre aylıksız izinli sayılanlardan aylıksız izinli olarak geçen sürelere ilişkin kesenek ve karşılıklarını istekleri halinde her ay veya 102. maddede yazılı süreler içinde; başvurmaları ve başvuru tarihindeki katsayılar ve emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait diğer unsurlar ile kesenek ve karşılık oranları esas alınmak suretiyle hesaplanacak kesenek ve karşılıklarını aynı süreler içinde defaten ödemeleri halinde aylıksız geçen izin süreleri emeklilik yönünden eski derecelerinde değerlendirilir. (5434/Ek-72.Md.)

b. Sendika veya Konfederasyon Yönetim Kurullarına Seçilenlerin Durumu 12 Temmuz 2001 tarih ve 24460 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 18 inci maddesi; “Sendika veya konfederasyonu ilk genel kurula kadar sevk ve idare edecek yönetim kurulu üyeleri, genel kurulda yönetim kuruluna seçilenler ile sendika şube yönetim kurulu üyeleri seçildikleri tarihten itibaren durumlarını en geç otuz gün içinde kurumlarına yazılı olarak bildirirler. Söz konusu yöneticiler seçildikleri tarihten itibaren otuz gün içerisinde sendika tüzüğünde belirtilen hükümlere göre, ayrıca yazılı talepte bulunmaları halinde bu görevleri süresince aylıksız izine ayrılırlar. Talepte bulunmayanlar ise kurumlarındaki görevlerine devam ederler. İzine ayrılmayan yönetim kurulu üyeleri haftada bir gün kurumlarından izinli sayılırlar. Aylıksız izine ayrılan yöneticilerin bu süreleri, emekli kesenekleri ve karşılıklarının yöneticisi oldukları sendikaları tarafından her ay Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına ödenmesini kabul etmeleri koşuluyla kazanılmış hak aylığı ile emeklilik hizmetine sayılır.” hükümlerine amir bulunmaktadır.

c. Dul ve Yetimlerin Borçlanma Talebinde Bulunması Vefat edenin dul ve yetimleri; vefat edenin borçlanmaya tabi hizmet türlerinden birisini borçlanma talebinde bulunacak olurlarsa bu taleplerini, vefat edenin vefat tarihinden itibaren en geç 6 ay içinde yerine getirmeleri gerekmektedir. (5434/102.)

ç. Borçlanma İsteğinden Vazgeçme İştirakçi veya ölümü halinde dul ve yetimlerinden biri tarafından yapılan borçlanma isteği üzerine Sosyal Güvenlik Kurumunca dilekçe sahibine borç miktarı bildirilir. Bu duyurudan itibaren ilgili, 30 gün içinde Sandığa müracaat şartıyla, bir defaya mahsus olmak üzere borçlanma isteğini geri alabilir.

30 gün içinde istek geri alınmadığı takdirde, borçlanma isteğinden dönülemez (5434/Ek-27).

d. Toplam Borçlanılabilecek Hizmet Süresi ve Ödeme Şekli Çeşitli kanunlarla borçlandırılan sürelerin toplamı 15 yılı geçemez. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca adlarına borç kaydedilecek paralar, müracaat (borçlanma evrakının tebliğ tarihini) takip eden aydan itibaren keseneğe esas derece tutarları üzerinden şahıs emeklilik keseneği nispetinde …kurumları tarafından tahsil edilerek SGK' ya gönderilir. İsteyenler borçlandıkları paraları toptan ödeyebilecekleri gibi aylıklarından daha fazla miktarda kesinti de yaptırabilirler.

Borçlandıkları paraların tamamını ödemeden emekli, adi veya vazife malullüğü aylığı bağlananların bağlanan aylıklarından (kalan miktar) kesilir. (5434/Ek-8.Md.)

e. Yurtdışında Geçen Hizmetlerin Borçlanılması

18 yaşını doldurmuş Türk Vatandaşlarının yurtdışında geçen ve belgelendirilen çalışma süreleri, bu çalışma süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri sosyal güvenlik kuruluşlarına prim, kesenek ve karşılık ödenmemiş olması ve istekleri halinde bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.

f. Halen Yurt Dışında Bulunanlar veya Kesin Dönüş Yapmış Olanların Müracaatı Yurt dışına çıkmadan önce Türkiye'de herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna tabi çalışması olmayanlar Sosyal Güvenlik Kurumuna yazılı olarak müracaat etmek suretiyle borçlanabilirler.

Hak sahiplerinin borçlanması, yurt dışında çalışmakta iken veya yurda dönüş yaptıktan sonra ölenlerin hak sahipleri ilgili sosyal güvenlik kuruluşuna müracaat etmek suretiyle bu Kanunla getirilen haklardan yararlanırlar. (08.05.1985 tarih ve 3201 S.Kanunun 06.08.2003 tarih ve 25191 sayılı resmi gazetede yayımlanan değişik 4958 S.K. 56.maddesi)

2. 5510 Sayılı Kanuna Göre Sigortalı Sayılanların Borçlanma Hükümleri

a. 5510 Sayılı Kanunun 41 Maddesine Göre Borçlanılabilecek Süreler a)Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4/a kapsamdaki sigortalı kadının, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra

iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması ve çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri, b) Er veya erbaş olarak silah altında veya yedek subay okulunda geçen süreleri, c) 4/c kapsamında olanların, personel mevzuatına göre aylıksız izin süreleri, d) Sigortalı olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri, e) Sigortalı olmaksızın avukatlık stajını yapanların normal staj süreleri, f) Sigortalı iken herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınanlardan bu suçtan dolayı beraat edenlerin tutuklulukta veya gözaltında geçen süreleri, g) Grev ve lokavtta geçen süreleri, h) Hekimlerin fahrî asistanlıkta geçen süreleri, ı) Seçim kanunları gereğince görevlerinden istifa edenlerin, istifa ettikleri tarih ile seçimin yapıldığı tarihi takip eden aybaşına kadar açıkta geçirdikleri süreleri,

şeklinde belirtilmiş

b. Borç Miktarının Hesaplanması Sigortalının kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları ve talep tarihinde 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi ile belirlenen prime esas günlük kazanç alt ve üst sınırları arasında olmak üzere, kendilerince belirlenecek günlük kazancın % 32'si üzerinden hesaplanacaktır. Borcun tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde ödemeleri gerekmektedir. Bir ay içinde ödenmeyen borçlanmalar için yeni başvuru şartı aranır. Not: 5510 sayılı Kanun borçlanabilecek sürelerin içinde fahri imam hatiplikte geçen süreler belirtilmediğinden 5510 sayılı Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten önce Emekli Sandığı iştirakçisi olmuş ve halen anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına alınanların   Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce olmak kaydıyla; - Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı mülhak vakıf camilerde, ücretlerini bu genel müdürlükten almak suretiyle yaptıkları görevleri, - Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı camilerde kadrolu daimi mezun imam-hatip ve müezzin-kayyımlara vekâlet suretiyle yaptıkları hizmetleri, - Köy, kasaba ve mahalle camilerinde ücretini dernek, vakıf veya köy bütçesinden alınarak imam-hatiplikte geçirdikleri süreleri, borçlanmaları suretiyle sigortalılık hizmetlerine saydırmaları mümkün olmaktadır. Bu hizmetlerin ne şekilde belgelendirileceği 5434 sayılı Kanunun mülga ek 47. maddesinde belirtilmiştir. 15.10.2008 tarihinde ilk defa kamu görevine girerek 5510 sayılı Kanuna tabi olanların ise fahri imam hatiplik sürelerini borçlanma imkanı bulunmamaktadır.

C. BORÇLANMA İŞLEMLERİNİN YAPILMASI İLE İLGİLİ BİLGİLER

1. Yukarıda belirtilen hizmet türlerinden birini veya birkaçını borçlanmak isteyen personelin; borçlanmak istediği hizmetin türünü ve süresini belirtmek suretiyle (ve

borçlanmak istediği hizmet türü birden fazla ise her biri için ayrı ayrı) vereceği açık ifadeli borçlanma talep dilekçesi, hizmet cetveli, borçlanmak istediği hizmeti belirten bilgi ve belgelerin birer sureti ile birlikte ve ilgilinin son öğrenim durumu ile varsa

hafızlık belgesinin tarihini de belirtilmek suretiyle ilgili yere gönderilmelidir. 2. Personel, askerlik veya aylıksız izinli geçen sürelerini borçlanma talebinde bulunmuş ise, borçlanma evrakı gönderilirken, askere gittiği veya aylıksız izine ayrıldığı ayın maaşını alıp almadığı, üst yazıda veya hizmet cetvelinde ayrıca belirtilmelidir. 3. Fahri hizmet tespiti için; Başkanlığımızı temsilen görevin geçtiği yerin müftülüğü hasım gösterilerek açılan davalara mutlaka iştirak edilmeli ve konuya ilişkin yazılı veya sözlü olarak gerekli savunma yapılmalıdır. 4. Fahri imam hatip olarak geçen sürelerin borçlandırılması ile ilgili olarak yapılan müracaatlarda; hizmetin yapıldığı iddia edilen yerde cami olup olmadığına, şayet cami varsa kadro verilip verilmediğine, verilmişse hangi tarihte verildiği, ve mahkemeden tespiti istenilen veya tespit ettirilen tarihler de göz önünde bulundurularak söz konusu camide kadrolu veya kadrosuz kimlerin hangi tarihlerde görev yaptıkları araştırılmalı ve daha sonra bu hizmetinin diğer hizmetleri ile iç içe girip girmediğine de dikkat edilerek bu konularda temin edilecek bilgi ve belgeler de borçlanma evrakına eklenilmelidir. 5. Borçlanma evrakının, ilgili yere gönderilmesini müteakip gelecek olan borçlanma fişi; ilgiliye mutlaka tebliğ edilerek tebliğ- tebellüğ belgesi düzenlenmeli ve borçlanmayı kabul etmesi halinde söz konusu fişin bir sureti; gerekli kesintiler yapılmak üzere ilgili yere gönderilmeli borçlanmayı kabul etmemesi halinde ise, borçlanma isteğinden feragat ettiğini belirten dilekçesi, tebellüğ belgesi ile birlikte (borçlandırma fişinin tebliğ tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarına giriş yapacak şekilde) ilgili yere gönderilmelidir. Ancak, borçlanma fişinin ilgiliye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde feragat edilmemişse veya borçlanma fişi ikinci kez düzenlenmiş ise bu borçlanma kesinlik kazanmış olacağından (5434/Ek-27) borçlanmalar ile ilgili yapılacak işlemlerde bu hususa da dikkat edilmesi gerekmektedir. 6. Borçlanma işlemi tamamlanan personelin evrakı, borçlanmasından dolayı kesilen kesenekleri gösterir (06.11.2001 tarih ve 9346 sayılı yazı ekinde gönderilen Borçlanma Tahsilatı Takip çizelgesine uygun olarak hazırlanacak) listenin bir sureti ile birlikte özlük dosyasına konulmalı ve söz konusu kesenek listesinin bir sureti de ilgilinin; adı, soyadı, görevi ve görev yeri ile emekli sicil numarası da açıkça belirtilmek suretiyle SGK' ya gönderilmelidir.

VIII. EMEKLİLİK, VEFAT VE BORÇLANMA İŞLEMLERİNİN YAPILMASI SIRASINDA FAYDALANILABİLECEK EK BİLGİ, BELGE VE TABLOLAR

A. Emeklilik Tazminat Oranı

657 sayılı Devlet Memurları kanununa tabi en yüksek Devlet Memuru (Başbakanlık Müsteşarı) aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarının; -Ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlara % 240'ına, -Ek göstergesi 7600 (dahil) –8400 (hariç) arasında olanlara % 200'üne, -Ek göstergesi 6400 (dahil) –7600 (hariç) arasında olanlara % 180'ine, -Ek göstergesi 4800 (dahil) –6400 (hariç) arasında olanlara % 150'sine, -Ek göstergesi 3600 (dahil) –4800 (hariç) arasında olanlara % 130'una, -Ek göstergesi 2200 (dahil) –3600 (hariç) arasında olanlara % 70'ine, -Diğerlerine

% 40’ına, Tekabül eden miktarı, emekli aylık ve ikramiyelerinin hesaplanmasında dikkate alınır. (5434/Ek-20 ve 70.Md.)

B. Emekli Maaşının Hesaplanması

Maaş göstergesi + Ek gösterge + kıdem göstergesi X Aylık katsayı + Taban aylığı + Emeklilik tazminat oranı tutarı X Hizmet yılı yüzdesi =.........+ (varsa; Makam tazminatı göstergesi + Temsil – Görev tazminatı göstergesi X Aylık katsayı) =...........

C. Emekli İkramiyesinin Hesaplanması

Maaş göstergesi + Ek gösterge + Kıdem göstergesi X Aylık katsayı + Taban aylığı + Emeklilik tazminat oranı tutarı X Hizmet yılı =.......... Not: Kıdem Göstergesi; Hizmet yılı X 20 =..... şeklinde bulunur.

Ç. Borçlanma Miktarının Hesaplanması (Askerlik, Fahri Hizmet vb.)

İlgilinin müracaat ettiği tarihteki son öğreniminin göreve giriş derece ve kademesinin maaş göstergesi + (Kıdem aylığında değerlendirilmesi gereken hizmetlerin borçlandırılmasında, borçlanılacak sürenin kıdem göstergesi) X Aylık katsayı + Taban aylığı + Emeklilik tazminat oranı %40 X %36 X Borçlanılacak süre =.........

30

D. Rumi Ayların Miladi Ay Olarak Karşılıkları

Teşrin-i Evvel = Ekim, Teşrin-i Sani = Kasım, Kanun-u Evvel = Aralık, Kanun-u Sani = Ocak Rumi yılı, Miladi yıla çevirmek için; Rumi yılın üzerine 584 sayısı ilave edilir. Hicri yılı, Miladi yıla çevirmek için de; Hicri yıl 33’e bölünür, ortaya çıkan bölüm, asıl sayıdan çıkartılır ve kalan sayıya 622 rakamı ilave edilir. Örneğin: 1419 Hicri yılı; 1419:33=43 1419-43 =1376 1376+622 = 1998 Miladi yılı olur. 01.07.2013 tarihi itibariyle; Aylık Katsayı Göstergesi: 0,0,076791, Taban Aylığı: 1000 X 1,02750 = 1.027,5000 , Başbakanlık Müsteşarının Maaş göstergesi; 1500, Ek göstergesi ise; 8000’dir.

E. Kıdem Aylıkları Göstergeleri

01.07.1989-01.07.1991 Tarihleri Arası; 6–10 Yıl arası hizmeti bulunanlar için, (50), 11-15 Yıl arası hizmeti bulunanlar için, (100), 16-20 Yıl arası hizmeti bulunanlar için, (150), 21 ve daha fazla hizmeti bulunanlar için, (200), 01.07.1991-01.01.1995 Tarihleri Arası; Her hizmet yılı için (15), 25 ve daha fazla hizmeti bulunanlar için, (375), 01.01.1995 Tarihinden sonra ise Her hizmet yılı için (20), 25 ve daha fazla hizmeti bulunanlar için de (500) rakamları alınır.

I. Personelin, Öğrenim Durumlarına Göre Göreve Giriş ve Yükselebilecekleri Derece ve Kademeleri Gösterir Tablo

ÖĞRENİM DURUMU

GİRİŞ YÜKSELEBİLECEK Derecesi Kademesi Derecesi Kademesi

İlkokulu bitirenler 15 1 7 Son

Ortaokulu bitirenler 14 2 5 Son

Ortaokul Dengi Mes. Veya Tek. Öğr. Bit. 14 3 5 Son

Liseyi bitirenler 13 3 3 Son

İmam-hatip Lisesini bitirenler 12 3 3 Son

2 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler 10 2 1 Son

4 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler 9 1 1 Son

5 yıl süreli yüksek öğrenimi bitirenler 9 2 1 Son